

Sygn. akt I C 153/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Majkowski

Protokolant : sekr. Joanna Wołczyńska – Kalus

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2016 r. w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z o. o. w W.

przeciwko J. R.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

1. uznaje za bezskuteczną w stosunku do powoda (...) Spółka z o. o. w W. umowę darowizny udziału 5/6 części nieruchomości położonej w U. o powierzchni 9 arów 90 metrów kwadratowych, oznaczonej nr działki (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Łasku VI Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P. prowadzona jest księga wieczysta nr SR 2 L (...), zawartą w dniu 28 grudnia 2015r. w P. przed notariuszem S. P. za nr repertorium A (...) pomiędzy darczyńcą D. R., a obdarowaną J. R. dla ochrony wiarygodności w kwocie 1.138.985 (jeden milion sto trzydzieści osiem tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt pięć) zł z ustawowymi odsetkami począwszy od dnia 24 czerwca 2015r. do dnia zapłaty, stwierdzonej aktem notarialnym sporządzonym przez notariusza M. Z. w dniu 20 lipca 2015 r. w K. za nr repertorium A (...) i zaopatrzoną w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z dnia 28 stycznia 2016r. w sprawie sygn. akt I Co 24/16,
2. nie obciąża pozwanej J. R. kosztami procesu.

Sygn. akt I C 153/16

UZASADNIENIE

W dniu 19 kwietnia 2016 r. (data wpływu) pełnomocnik powoda (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. złożył w Sądzie Okręgowym w Łodzi pozew przeciwko J. R. o uznanie w stosunku do (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. za bezskuteczną umowy darowizny nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości U. przy ul. (...). B. 24 o powierzchni 0,0990 ha dla której Sąd Rejonowy w Łasku prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) zawartej w dniu 28 grudnia 2015 r. przed Notariuszem S. P. za rep. A (...). pomiędzy D. R. jako darczyńcą, a J. R. jako obdarowaną. Nadto pełnomocnik powoda wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, (pозew k. 2-9).

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygn. akt I C 589/16 stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Sieradzu, (postanowienie SO w Łodzi z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie I C 589/16 k. 156).

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa wskazując fakty i okoliczności świadczące jego zdaniem o bezzasadności pozwu. W uzasadnieniu swego stanowiska pełnomocnik pozwanej podał, że domniemanie płynące z treści art. 528 k.c. nie dotyczy pozwanej albowiem ona jedynie odzyskała swoją nieruchomość, którą wcześniej bezpłatnie darowała D. R.. Żądania oddania podarowanej nieruchomości nastąpiło z powodu brakiem zainteresowania pozwaną i jej stanem zdrowia. Pełnomocnik podnosił, że małżonkowie R. zupełnie nie byli zainteresowani potrzebami pozwanej. D. R. nie dostrzegał lekceważącego traktowania J. R. przez swoją małżonkę. Pełnomocnik wskazywał, że pozwana z uwagi na wiek i aktualny stan zdrowia potrzebuje całodobowej opieki i zdana jest na łaskę obcych osób. W konkluzji pełnomocnik pozwanej podał, że nieruchomość objęta pozwem bezwzględnie należy do pozwanej J. R. i nikt inny nie może sobie rościć do niej praw, (odpowieź na pozew k. 181-184).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

D. R. pozostawał w stałych relacjach gospodarczych z powodową spółką od listopada 2013 roku. W dniu 23 listopada 2013 roku wyżej wymienione strony zawarły umowę, na podstawie której powódka powierzyła dłużnikowi kompleksowe świadczenie usług w celu realizacji, rozruchu i następnie użytkowania zespołu elektrowni wiatrowych, który powódka zamierzała wybudować na terenie gminy S.. Wynagrodzenie należne D. R. zostało określone na kwotę 5.000.000,00 zł, a jego płatność miała nastąpić w pięciu ratach. Terminy wykonania poszczególnych czynności powierzonych dłużnikowi zostały określone w harmonogramie do umowy z dnia 23 listopada 2013 roku, przy czym strony postanowiły, że w przypadku gdy dłużnik do dnia 15 grudnia 2014 roku nie uzyska pozwolenia na budowę, to powódka będzie miała prawo do wypowiedzenia umowy bez zachowania terminu wypowiedzenia z przyczyn leżących po stronie dłużnika, a dłużnik zobowiązany będzie w takim przypadku do zwrotu na rzecz powodowej spółki 50% wynagrodzenia otrzymanego w ramach drugiej raty. Po podpisaniu umowy powódka wpłaciła dłużnikowi zaliczkę w kwocie 600.000,00 zł a następnie dłużnik przystąpił do wykonywania umowy. Ze sposobu realizacji umowy z dnia 23 listopada 2013 roku przez dłużnika wynikało, że nie pozyska on decyzji o pozwoleniu na budowę w terminie do dnia 15 grudnia 2014 roku. Dłużnik podejmował bowiem działania nieadekwatne, nieprawidłowe i nacechowane wieloma błędami: np. inicjowane przez niego postępowania były wstrzymywane do czasu uzupełnienia braków formalnych, których ten nie uzupełniał. W związku z zaistniałą sytuacją powódka i dłużnik w dniu 19 stycznia 2015 roku zawarły aneks do umowy, na podstawie którego przedłużono dłużnikowi termin do pozyskania pozwolenia na budowę ostatecznie do dnia 30 kwietnia 2015 roku. Nie dotrzymanie tego terminu obwarowano prawem powódki do naliczenia kary umownej. W wyznaczonym terminie dłużnik nie uzyskał pozwolenia na budowę. Z uwagi na tę okoliczność oświadczeniem z dnia 8 czerwca 2015 roku powódka odstąpiła od umowy z dnia 23 listopada 2013 roku i naliczyła dłużnikowi kary umowne oraz wezwała go do zwrotu trzeciej części wynagrodzenia. Łączna wierzytelność powódki w stosunku do dłużnika D. R. z tego tytułu wyniosła 1.138.985,00 zł. W dniu 20 lipca 2015 roku powódka i dłużnik zawarli ugodę, na mocy której dłużnik uznał swoje zadłużenie w stosunku do powódki w łącznej kwocie 1.138.985,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie począwszy od dnia 24 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty. Strony uzgodniły, że powódka nie będzie dochodziła tej wierzytelności co najmniej do dnia 31 grudnia 2015 roku, a także, że dłużnik D. R. złoży oświadczenie o poddaniu się egzekucji co do kwoty 1.138.985,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty. W wykonaniu postanowień ugody powódka i dłużnik zawarli nową umowę na świadczenie usług, a nadto dłużnik złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji względem powoda co do obowiązku zapłaty kwoty 1.138.985,00 zł wraz z odsetkami. Pomimo zwarcia nowej umowy i czasowej rezygnacji przez powoda z dochodzenia kar umownych, czynności dłużnika dalej były nieefektywne, nacechowane wieloma błędami merytorycznymi, a także widocznym brakiem kompetencji w sprawach związanych z realizacją tego rodzaju inwestycji jak elektrownia wiatrowa. W dniu 12 października 2015 roku powód, za pośrednictwem swego pełnomocnika, wezwał dłużnika do wykonywania czynności niezbędnych do wykonania umowy z dnia 20 lipca 2015 roku pod rygorem odstąpienia od tej umowy. Termin wyznaczony dłużnikowi wezwaniem z dnia 12 października 2015 roku upłynął bezskutecznie. W dniu 27 października 2015 roku powód złożył dłużnikowi oświadczenie o odstąpieniu od umowy z dnia 20 lipca 2015 roku. Dłużnik został jednocześnie obciążony karą umowną w wysokości 1.199.250,00 zł. Wezwanie do zapłaty kary umownej zostało dłużnikowi doręczone w dniu 27 października 2015 roku za pośrednictwem korespondencji email, na którą dłużnik odpowiedział. Obecnie z powództwa (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. przed Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawie sygn. akt XX GC 1155/15 zawisła sprawa przeciwko D.

rucie o zapłatę części kary umownej w wysokości 200.000,00 zł. Po odstąpieniu od umowy z dnia 20 lipca 2015 roku powódka wystąpiła o nadanie klauzuli wykonalności oświadczeniu dłużnika o poddaniu się egzekucji. Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2016 roku w sprawie sygn. akt I Co 24/16 Sąd Rejonowy w Kołobrzegu nadał klauzulę wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 20 lipca 2015 roku za rep. A nr (...) sporządzonemu przez Notariusza W. Z. prowadzącego kancelarię notarialną w K., w którym dłużnik poddał się egzekucji na rzecz powódki w zakresie kwoty 1.138.985,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty, a także zasądził od dłużnika kwotę 187,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Obecnie trwa postępowanie egzekucyjne w stosunku do dłużnika. Dłużnik w ramach wykonywania usług na rzecz powódki w celu wykonania projektu rozmieszczenia poszczególnych masztów wraz z turbinami, zlecił spółce (...) Sp. z o.o. analizę danych wiatrowych z terenu planowanej inwestycji. Spółka (...) dokonała analizy przekazanych jej danych oraz klasyfikacji siły wiatru według normy (...). Efekty pracy A. W. zostały przekazane dłużnikowi w formie pisemnego raportu, a ten wykorzystał je w prowadzonych przez siebie pracach projektowych. Z tytułu wykonanych prac A. W. wystawiła dłużnikowi D. R. dwie faktury VAT. W dniu 28 lipca 2014 roku została wystawiona faktura VAT nr (...) na kwotę 5.193,23 Euro oraz w dniu 17 września 2014 roku została wystawiona faktura VAT nr (...) na kwotę 676,50 Euro. Pomimo nie zgłoszenia przez dłużnika żadnych uwag co do prac wykonanych przez A. W. i doręczenia mu faktur VAT, dłużnik nie zapłacił umówionego wynagrodzenia. A. W. za pośrednictwem korespondencji mailowej oraz telefonicznie bezskutecznie monitował dłużnika do zapłaty. W dniu 5 stycznia 2016 roku powódka (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. zawarła z A. W. umowę sprzedaży wierzytelności. Na skutek tej umowy powódka wstąpiła w miejsce wierzyciela A. W. i uprawniona jest do żądania od dłużnika zapłaty, (dowód: umowa z dnia 23 listopada 2013 r. k. 65-76, aneks z dnia 20 września 2014 r. k. 77-78, wezwania do wykonania umowy k. 79-80, aneks z dnia 19 stycznia 2015 r. k. 81-82, oświadczenie powoda z dnia 8 czerwca 2015 r. o odstąpieniu od umowy z dnia 23 listopada 2015 r. k. 83-85, ugoda z dnia 20 lipca 2015 r. k. 87-90, umowa z dnia 20 lipca 2015 r. k. 91-101, akt notarialny za rep. A nr 8857/2015 k. 25-26, wezwanie powoda do dłużnika z dnia 12 października 2015 r. wraz z potwierdzeniem nadania faxem, notatka z dnia 23 października 2015 r. k., oświadczenie o odstąpieniu od umowy z dnia 20 lipca 2015 r. k. 118-122, pozew o zapłatę k. 125-133, postanowienie Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w sprawie I Co 24/16 k. 27-28, pismo Komornika z dnia 24 marca 2016 r. k., korespondencja e-mail w sprawie zapłaty k. 104-107, 138-142 umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 5 stycznia 2016 r. k. 143-145, wezwania wystosowane przez powoda do dłużnika wraz z potwierdzeniem nadania k. 108-112, 115-118, wezwania przedsądowe z dnia 29 czerwca 2015 r. k. 86, oświadczenie k. 112-113, wezwania do zapłaty z dnia 21 stycznia 2016 r. k. 134, faktury wystawione przez A. W. k. 135, 136

W toku postępowania egzekucyjnego ustalono, że dłużnikowi do dnia 28 grudnia 2015 roku przysługiwało prawo własności w udziale 5/6 nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości U. przy ul. (...) o powierzchni 0,0990 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Łasku Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P. prowadzona jest księga wieczystą o numerze (...). Z treści odpisu zupełnego tej księgi wynika, że w dniu 28 grudnia 2015 roku dłużnik darował pozwanej udział w wysokości 5/6 nieruchomości. Do zawarcia umowy darowizny doszło w momencie, w którym dłużnik D. R. wiedział, że powódka kieruje w stosunku do niego roszczenia z opisanych powyżej tytułów. Pozostały majątek dłużnika stanowi prawo współwłasności do nieruchomości lokalowej położonej w K. oraz ruchomości. Prawo współwłasności dłużnika do lokalu przy ul. (...) w K. należy do majątku wspólnego małżeńskiego, wskutek czego wierzytelność powoda nie może być z tego prawa zaspokojona, co najmniej do dnia ustania współwłasności łącznej. Nadto prawo to obciążone jest hipoteką na rzecz banku kredytującego małżonków, co oznacza że w pierwszej kolejności zaspokojony będzie wierzyciel hipoteczny, a nie powód. W dziale III księgi wieczystej ujawniają się też inni wierzyciele dłużnika prowadzący egzekucję z tej nieruchomości. Pozostały majątek dłużnika jaki ustalono w toku postępowania egzekucyjnego stanowią ruchomości, których łączna wartość nie przekracza 15.000,00 zł, (dowód: wydruk księgi wieczystej (...) k. 19-24, wydruk księgi wieczystej nr (...) k. 60-64, protokół zajęcia ruchomości z dnia 3 marca 2016 r. k. 33, 35-37 pisma Komornika w toku postępowania egzekucyjnego k. 32, 38-59, kserokopia wypisu aktu notarialnego z dnia 28 grudnia 2015 r. k. 186-188).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie powód (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. domagała się uznania za bezskuteczną w stosunku do niej umowy darowizny nieruchomości gruntowej pomiędzy D. R. jako darczyńcą, a J. R. jako obdarowaną ponieważ została zawarta z pokrzywdzeniem powódki, której przysługuje wierzytelność przeciwko D. R.. Wierzytelność powódki stwierdzona jest tytułem wykonawczym w postaci aktu notarialnego sporządzonego przez notariusza M. Z. z dnia 20 lipca 2015 r. w K. za rep. A (...), który został zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie I Co 24/16.

Zgodnie z treścią art. 527 § 1 k.c. gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Konstrukcja ochrony pauliańskiej oparta jest na instytucji względnej bezskuteczności czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2002 r., II CKN 1336/00, LEX nr 55083). Ochrona ta polega na możliwości zaskarżenia przez wierzyciela krzywdzącej go czynności prawnej celem uznania tej czynności za bezskuteczną względem niego. W razie uwzględnienia tego żądania przez sąd wierzyciel uzyskuje możliwość dochodzenia zaspokojenia od osoby trzeciej, będącej stroną czynności prawnej uznanej za bezskuteczną wobec skarżącego, z ograniczeniem do przedmiotów majątkowych, które wskutek zaskarżonej czynności wyszły z majątku dłużnika lub do niego nie weszły (B. Łubkowski (w:) Komentarz, t. II, 1972, s. 1244; Z. Radwański (w:) System prawa prywatnego, t. 2, s. 444 i n.; Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania, 2008, s. 29 i n.; W. Czachórski, Zobowiązania, 2009, s. 905 i n.).

Na podstawie przywołanego przepisu można wyróżnić następujące przesłanki warunkujące możliwość skorzystania przez uprawnionego z ochrony pauliańskiej: 1) istnienie godnego ochrony interesu wierzyciela w postaci wierzytelności; 2) dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią; 3) pokrzywdzenie wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika; 4) dokonanie przez dłużnika czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela; 5) uzyskanie wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę trzecią; 6) działanie osoby trzeciej w złej wierze.

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż wszystkie wymienione wyżej przesłanki skargi pauliańskiej zostały spełnione.

Powódka (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. zawarła z A. W. umowę sprzedaży wierzytelności. Wskutek umowy z dnia 5 stycznia 2016 roku powódka wstąpiła w miejsce wierzyciela A. W. i uprawniona jest do żądania od dłużnika zapłaty kwoty 5.193,23 Euro wynikającej z faktury VAT nr (...) na oraz kwoty 676,50 Euro za fakturę VAT nr (...). Zawierając w dniu 28 grudnia 2015 roku z pozwaną umowę darowizny udziały w wysokości 5/6 nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości U. przy ul. (...) o powierzchni 0,0990 ha dłużnik wyzbył się jedyne wartościowego składnika majątku, w stosunku do którego powódka mogłaby skierować egzekucję i uzyskać chociażby częściowe zaspokojenie. Pozostały majątek dłużnika jak wynika z akt sprawy stanowi prawo współwłasności do nieruchomości lokalowej położonej w K. oraz ruchomości. Prawo współwłasności dłużnika do lokalu przy ul. (...) w K. należy do majątku wspólnego małżeńskiego, wskutek czego wierzytelność powoda nie może być z tego prawa zaspokojona, co najmniej do dnia ustania współwłasności łącznej. Nadto prawo to obciążone jest hipoteką na rzecz banku kredytującego małżonków, co oznacza że w pierwszej kolejności zaspokojony będzie wierzyciel hipoteczny, a nie powódka. W dziale III księgi wieczystej ujawniają się też inni wierzyciele dłużnika prowadzący egzekucję z tej nieruchomości. Pozostały majątek dłużnika jaki ustalono w toku postępowania egzekucyjnego stanowią ruchomości, których łączna wartość nie przekracza 15.000,00 zł. Dokonana darowizna pogłębiła stan niewypłacalności dłużnika. Dlatego można z całą pewnością stwierdzić, iż wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika pokrzywdzony został wierzyciel (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W.. Dłużnik zawarł umowę darowizny z pozwaną, będąc jednocześnie zobowiązanym wobec powoda, w stosunku do którego uznał swój dług i dał zabezpieczenie jego zapłaty poprzez poddanie się egzekucji z aktu notarialnego. Zawierając wskazaną umowę darowizny udziału w nieruchomości dłużnik dokonał uszczuplenia

w swoim majątku w taki sposób, że niemożliwym stało się wyegzekwowanie kwoty należnej powodowi. Z akt sprawy jednoznacznie bowiem wynika, że czynności podejmowane przez Komornika Sądowego M. K. w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego pod sygnaturą akt Km146/16 nie doprowadziły do wykrycia majątku należącego do D. R., z którego powód mógłby zaspokoić swoją wierzytelność.

Nie można również przyjąć, iż D. R. nie miał świadomości pokrzywdzenia wierzyciela. Dla skuteczności skargi pauliańskiej nie jest konieczne, by w zamiarze dłużnika leżało pokrzywdzenie wierzycieli ani też by zamiar ten skierowany był przeciwko określonemu wierzycielowi. Wystarczy, że dłużnik ma świadomość pokrzywdzenia wierzycieli. Świadomość taka istnieje, gdy dłużnik wie, że na skutek czynności prawnej określone aktywa wyjdą z jego majątku, i że z tego powodu wierzyciele będą mieli trudności z zaspokojeniem, a w konsekwencji nastąpi ich pokrzywdzenie (zob. A. Ohanowicz (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 948; M. Pyziak-Szafnicka (w:) System prawa prywatnego, t. 6, s. 1259). Do przyjęcia, że dłużnik dokonywał czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, wystarczy, by dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 12 maja 2005 r., I ACa 1764/04, OSA 2006, z. 3, poz. 8; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 marca 2010 r., V ACa 27/10; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 sierpnia 2012 r., I ACa 816/11, LEX nr 1216401). Nie jest przy tym konieczne, aby świadomość pokrzywdzenia dotyczyła konkretnego wierzyciela, w szczególności tego, który wystąpił ze skargą pauliańską. Wystarczy świadomość dłużnika, że czynność prawna przez niego dokonana może spowodować pokrzywdzenie ogółu jego wierzycieli (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 listopada 1997 r., I ACa 737/97, Apel. W-wa 1998, nr 4, poz. 36; L. Stecki (w:) J. Winiarz, Komentarz, t. I, 1989, s. 537; W. Popiołek (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. II, 2009, s. 214). W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu, dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Wiedział bowiem, że powód, w § 2 ust. 2 ugody zawartej w dniu 20 lipca 2015 r., zobowiązał się nie wszczynać w stosunku do niego egzekucji wierzytelności w kwocie 1.138.985,00 zł przed dniem 31 grudnia 2015 r. Z powyższego jasno zatem wynika, że dłużnik darował pozwanej udział w nieruchomości na dwa dni przed terminem, w którym mógł dochodzić zadłużenia określonego ugodą podpisaną w dniu 20 lipca 2015 r. Przekazując nieruchomość położoną w U. przy ulicy (...) (...) swojej babci, „chronił” tę nieruchomość przed swoim wierzycielem. W wyniku zawartej umowy darowizny osoba trzecia, którym jest J. R. uzyskała korzyść majątkową w postaci udziału w prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości U. przy ul. (...) (...) o powierzchni 0,0990 ha dla której Sąd Rejonowy w Łasku prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

Zgodnie z § 3. art. 527 k.c. jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. W niniejszym stanie faktycznym osobą trzecią, która uzyskała korzyść majątkową jest osoba będąca w bliskim z nim stosunku (babcia dłużnika). Zgodnie zatem z domniemaniem prawnym wynikającym z przywołanego wyżej artykułu przyjąć należy, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Opisane wyżej domniemanie może być wzruszone przez dowód przeciwny, osoba trzecia musiałaby udowodnić, że mimo bliskiej relacji z dłużnikiem nie wiedziała o zamiarze dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli i nawet przy dołożeniu należytej staranności nie mogła się o tym dowiedzieć (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 grudnia 1995 r., I ACr 967/95, Wokanda 1996, nr 10, poz. 46). W przedmiotowej sprawie pełnomocnik J. R. nie przedstawił żadnych dowodów, które wskazywałyby, że nie wiedział o zobowiązaniach D. R. wobec wierzyciela. Co więcej z treści dokumentów załączonych przez pozwaną do odpowiedzi na pozew wynika, że przed zawarciem umowy darowizny z dłużnikiem tj. w grudniu 2015 r. pozwana miała świadomość pokrzywdzenia swoich wierzycieli. Była ona w posiadaniu nakazu zapłaty z dnia 17 listopada 2015 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Kołobrzegu w sprawie I Nc 1355/15 czy wezwań do zapłaty kierowanych do dłużnika i jego żony. Trzeba jeszcze zwrócić uwagę na treść art. 528 k.c. Pozwana uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, bo w drodze darowizny. Powód może domagać się uznania czynności za bezskuteczną nawet wówczas gdyby pozwana nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć o długach wnuka i o tym, że celem tej umowy darowizny jest uniemożliwienie powodowi dochodzenia zasądzonej wierzytelności. Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie mają większego znaczenia

twierdzenia pełnomocnika pozwanej, że w niniejszej sprawie doszło do odwołania darowizny z uwagi na rażącą niewdzięczność obdarowanego D. R.. Twierdzenia tego nie potwierdza treść umowy zawartej przez pozwaną z dłużnikiem. Z umowy tej jednoznacznie wynika, że cały udział dłużnika został pozwanej darowany. Zasadności zarzutu odwołania darowizny udziału nieruchomości darowanego uprzednio dłużnikowi przez pozwaną nie potwierdzają żadne dokumenty przedłożone przez pozwaną, w szczególności nie przedstawiła ona oświadczenia o odwołaniu darowizny. Co istotne jak wynika z treści umowy darowizny z dnia 28 grudnia 2015 r. dłużnik nabył udział w nieruchomości nie tylko wskutek umowy darowizny zawartej wcześniej z pozwaną, ale również w drodze dziedziczenia, co zarazem powodowałoby, że ewentualne odwołania darowizny nie mogłyby stanowić oddalenia powództwa w całości.

Z uwagi na wyżej wskazane okoliczności należało uwzględnić powództwo jako w pełni uzasadnione, a to na mocy art. 528 k.c. w związku z art. 527 k.c.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. i nie obciążył pozwanej tymi kosztami mając na uwadze jej wiek, stan zdrowia i trudną sytuację majątkową.